

MEMÒRIA 2014

ÍNDEX

Introducció	p.3
Organització interna	p.5
Tresoreria	p.6
Relacions externes	p.7
Relacions institucionals	p.7
Relacions amb l'entorn professional	p.7
Projectes de cooperació i solidaritat	p.10
Suport a l'Arxiu Nacional de la República Àrab Sahrauí Democràtica (ANRASD)	p.10
Projecte de cooperació dels Casals Catalans	p.12
Projecte d'organització i accés als arxius i documents dels règims repressius d'Iberoamèrica"	p.15
AHPN Guatemala	p.16
Participació en Congressos i Jornades	p.16
Difusió i Comunicació	p. 20
Pla de comunicació	p. 20
Difusió i Butlletí	p. 25

INTRODUCCIÓ

Remarcàvem l'any passat la voluntat d'iniciar una nova etapa, a partir de la important renovació de la Junta Directiva, centrada en aconseguir millorar globalment tant el funcionament de l'entitat com la seva projecció externa.

Amb aquests objectius com a nord, l'activitat d'AsF al llarg de 2014 s'ha centrat en diversos àmbits:

- Millorar el funcionament intern, optimitzant els recursos disponibles i adaptant-los a la realitat.
- Ser capaços de comunicar més i millor la tasca que realitzem als socis i a tota la massa social i professional que col·labora i s'interessa per la nostra activitat.
- Realitzar activitats de difusió adreçades a la societat en general, que ajudin a donar a conèixer la importància dels arxius en una societat moderna i democràtica.
- Posar en marxa mecanismes per obtenir nous ingressos, més enllà de les subvencions institucionals
- Mantenir el suport als projectes en els que participem.

Pel que fa a la gestió interna, l'any 2014 ha tingut lloc un segon trasllat de seu (*recordem que l'any 2012 ja ens vàrem traslladar des de la seu de Passatge del Crèdit a la del carrer Rocafort*), aquesta vegada dins el mateix edifici del CIEMEN on ja ens trobàvem; per tal d'optimitzar recursos, ens vàrem traslladar de la 3a planta, on ocupàvem un espai en exclusiva, a la 1a planta, on compartim ubicació amb l'Aula Universitària de Gent Gran "Maria Rubias". Aquest canvi ha significat la reducció d'un 50€ mensuals en el cost de lloguer de l'entitat i, per tant, un estalvi considerable.

En la mateixa línia, i en vista del poc ús de la línia de telèfon fix de que disposava AsF i de que la pràctica totalitat de comunicacions que rebia AsF eren via correu electrònic, la Junta va acordar prescindir-ne, i adquirir una línia de telèfon mòbil que permet disposar de bústia de veu i, per tant, rebre les comunicacions de socis o persones en general que vulguin contactar amb AsF per aquest canal.

Respecte a la necessitat de millorar la informació als socis i a la societat en general, la creació d'una vocalia de Comunicació l'any 2013 va significar el fonament sobre el qual s'ha estructurat la nova política comunicativa d'AsF. Al llarg de l'any 2014, la presència d'AsF a les xarxes socials ha augmentat significativament, tant quantitativa com qualitativament. En aquest àmbit, modestament pensem que la situació actual està a anys llum de la que teníem fins 2012.

D'altra banda, en sintonia amb la voluntat d'apropar-nos als socis, i atenent algunes observacions formulades reiteradament per socis de fora de Catalunya, que argumentaven no poder assistir a les assemblees per celebrar-se entre setmana, l'any 2014 es va decidir realitzar l'Assemblea General Ordinària de Socis en dissabte; al respecte cal dir que el resultat, pel que fa a assistència, no va diferir gaire de les celebrades en dia laborable.

Pel que fa a la difusió dels arxius com a instruments essencials en la defensa dels drets de les persones i els pobles, l'any 2014 s'ha continuat impulsant la realització del cicle itinerant: **Arxius i Drets Humans**, sobre el paper dels arxius per a la defensa dels drets humans, posant com a exemple la tasca de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional de Guatemala. Ha estat un cicle adreçat a la societat en general, no específicament al món dels arxius, i que ha contribuït sens dubte a donar visibilitat a la tasca dels arxius i els arxivers.

Així mateix, en vista que els recursos provinents de les institucions continuen minvant any rere any, s'ha posat en marxa una vocalia de Recursos, amb la finalitat de poder optar amb més eficàcia a les convocatòries de subvencions i buscar també la col·laboració de l'empresa privada. Sembla obvi que de la disponibilitat de recursos en depèn la continuïtat de la participació en els projectes en marxa i la mateixa existència de l'entitat.

Finalment, cal agrair a totes les persones que han col·laborat amb AsF, el seu suport, ja sigui com a socis o treballant per fer possible l'activitat de l'entitat. Sense aquest recolzament, res seria possible.

ORGANITZACIÓ INTERNA

Arxivers sense Fronteres, segons els seus Estatuts, aprovats el 21 de gener de 2008, és una associació no lucrativa conformada per socis (numeraris, adherits i institucionals) que s'estructura entorn als seus òrgans de govern. Aquests òrgans són:

L'**Assemblea General**, conformada pel conjunt de socis de l'entitat, constitueix el màxim òrgan de decisió de les actuacions d'AsF.

La **Junta Directiva**, que és l'òrgan executiu que representa i desenvolupa les decisions preses per l'Assemblea General.

Arxivers sense Fronteres-Espanya forma part de la xarxa Internacional *Arxivers sense Fronteres Internacional*.

Arxivers sense Fronteres, constituïda com una organització de voluntaris no governamental, no disposa de personal contractat. Els membres de la Junta directiva no perceben cap retribució econòmica, acomplint així el *Capítol IV. La Junta Directiva* de l'Estatut:

Article 17.4 L'exercici d'un càrrec tindrà caràcter honorífic i gratuït i en cap cas podrà ser remunerat.

Al 2014 la junta directiva s'ha reunit 9 cops durant l'any, vuit de caràcter ordinari i una de caràcter extraordinari.

Respecte als socis, hi ha hagut 4 noves altes, i un total d'11 baixes. Val a dir que l'increment del nombre de baixes es deu a una revisió del registre de socis, on encara constaven associats que des de feia temps ja no tenien vinculació amb l'entitat però dels qui encara no s'havia actualitzat la seva baixa al registre.

A desembre de 2014 el nombre total de socis és de 167.

TRESORERIA

En el capítol d'ingressos s'ha comptat amb 5.942,00€ procedents de les quotes dels socis individuals i institucionals, 616,49€ en concepte de donacions i 12,10€ per devolucions de comissions bancàries.

Les subvencions concedides per diferents administracions per tal de dur a terme els projectes impulsats per la nostra organització pugen a la quantitat de 12.000,00€. Els imports són els següents:

Ministerio de Cultura:	7.000,00€
Generalitat de Catalunya:	5.000,00€

En conjunt, l'any 2014 AsF ha ingressat un total de 18.570,59€.

En el capítol de despeses, s'han destinat al finançament d'activitats i dels projectes de cooperació un total de 12.131,73€ distribuïts de la forma següent:

Subvenció Ministerio de Cultura (7.000,00€):

RASD	3.100,00 €
AHPN Guatemala	750,00 €
Projecte d'organització i accés als arxius dels règims repressius d'Iberoamèrica	380,00 €
Web AsF	850,00 €
Difusió projectes AsF	1.946,59 €
TOTAL	7.026,59 €

Subvenció Generalitat de Catalunya (5.000,00 €):

Casal Català La Habana	2.302,92 €
Casal Català Buenos Aires	2.802,22 €
TOTAL	5.105,14 €

Les despeses de funcionament de l'ONG sumen un total de 5.937,41€ que corresponen a despeses d'organització, secretaria, material d'oficina, desplaçaments, enviaments de correus, despeses de lloguer del local, suport comptable i jurídic, telèfon, i aportació als projectes subvencionats.

Les despeses de l'any 2014 és de 18.069,14€, a les quals s'afegeix la desviació negativa del pressupost de 2013 de 1.198,61 €, i això resulta un total de 19.267,75€

L'any 2014 es liquida amb una diferència negativa de 697,16 €.

RELACIONS EXTERNES

RELACIONS INSTITUCIONALS

Durant l'any 2014, s'han mantingut els habituals contactes amb les institucions que ens han recolzat i ens recolzen.

En l'àmbit estatal, s'han mantingut contactes regulars amb la *Subdirección General de Archivos Estatales*, depenent del *Ministerio de Educación, Cultura i Deporte*.

A Catalunya, ha estat continuada la comunicació amb diferents organismes de la Generalitat de Catalunya: Direcció General del Patrimoni Cultural, depenent del Departament de Cultura, Secretaria d'Afers Exteriors i de la Unió Europea, del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya i el Memorial Democràtic, depenent del Departament de Governació i Relacions Institucionals.

Finalment, també s'han mantingut els contactes habituals amb l'Ajuntament de Barcelona, per tal de valorar la possible col·laboració amb "Barcelona Solidària", així com amb la Casa Amèrica de Catalunya.

RELACIONS AMB L'ENTORN PROFESSIONAL

Arxivers sense Fronteres Internacional

Les accions d'Arxivers sense Fronteres Internacional en tant que visibilització de la necessitat de coordinació entre les distintes organitzacions germanes s'ha centrat en dues activitats fonamentals; d'una banda continuar amb la política de creixement i segonament l'assistència a jornades i congressos per difondre els valors que comporta la tríada memòria, arxius i drets humans.

En el primer aspecte s'ha mantingut un contacte estret amb els impulsors d'AsF dels Estats Units, tan a nivell d'orientació com de tramesa dels documents essencials com ara el model d'estatuts, l'estatut del cooperant i les normes que regeixen el Consell de

Coordinació Internacional. Finalment, a mitjans d'any s'ha creat formalment aquesta nova associació. En el mateix sentit s'ha donat suport a la creació d'AsF al Senegal que a hores d'ara resta pendent d'una reunió de constitució formal. També s'han mantingut contactes amb persones interessades en crear l'associació al Canadà, República Dominicana, Itàlia i Austràlia.

Pel que fa a la presència a Jornades i Congressos internacionals cal fer esment de l'assistència del 4 al 7 de juny al Col·loqui "Détruire les Archives. Siècles XIV-XXI", organitzat a la ciutat d'Atenes pels Drs. Stéphane Péquignot i Stéphane Michonneau, membres respectivament de la Universitat de la Sorbona i de la Casa de Velázquez de Madrid. En el cas concret de l'estat espanyol interessava conèixer la problemàtica dels nens i nenes adoptats en casos irregulars i mitjançant sostraccions violentes i il·legals. Al seu torn, el 21 d'octubre es va dur a terme una conferència a la Universitat Andina Simón Bolívar a Quito sobre "Memòria i Arxius" en el marc d'un breu taller dedicat a establir els vincles actuals entre la disciplina arxivística i la metodologia històrica.

Finalment del 27 al 30 d'octubre es va assistir al Congrés "Archivos para la Paz" organitzada a Bogotà pel Centre Nacional de Memòria Històrica. Amb l'assistència de nombrosos experts internacionals es va dur a terme un intens debat entorn de l'ús dels documents i els arxius en les polítiques de reparació i en el marc de la justícia transicional endegada pel govern colombià. En aquest mateix context es va nomenar el Consell Assessor Internacional (CAI) que té l'objectiu d'assessorar el Centre Nacional de Memòria Històrica en tant que organisme creat per llei i encarregat de formular una política d'arxius de memòria històrica, drets humans i dret internacional comunitari mitjançant l'elaboració de diversos protocols que han de permetre una actuació harmonitzada i metodològicament adequada en el marc de les negociacions establertes a l'Havana entre les FARC i el govern colombià. Aquest Consell Assessor Internacional es va constituir formalment a l'ambaixada de Suïssa en tant que país que lidera el grup d'estats que donen suport econòmic i logístic a la cadena de centres i organismes especialitzats en avançar en la consecució d'una pau duradora i justa enmig d'un conflicte intern encara obert. Els membres del CAI són Mò Blecker (Suïssa) com a experta en negociacions en drets humans, Ramon Alberch com a arxiver membre d'AsF, Daniel Pécaut (França) com a historiador expert en la història contemporània de Colòmbia, Elisabet Lira (Chile) com a experta psicòloga i Rubén

Chababo (Argentina) com a expert en museus de la memòria. La tasca d'aquest Consell és altruista i de suport solidari i es reunirà diverses vegades l'any a nivell presencial i via online.

Coordinadora de Asociaciones de Archiveros (CAA)

L'any 2014, AsF va participar en dues reunions convocades per la Coordinadora. La primera del 12 d'abril amb la presència de la Julia Rodríguez en representació d'AsF i en la qual es va comunicar la participació de la CAA en el comitè científic del Congrés Arxius i Indústries Culturals que es va celebrar a Girona entre els dies 11 i 15 d'octubre. Per altra banda també es va decidir crear un grup de treball per actualitzar la web de l'associació i la seva gestió així com potenciar les xarxes socials que ja estan creades, twitter (@archiveros.net) i facebook.

Un dels punts més importants va ser el tractament de la subvenció que el 2014 es va destinar a una jornada organitzada per la CAA atès que el pressupost de formació sol·licitat per les associacions era molt elevat i la subvenció atorgada pel Ministerio era un cop més inferior, atès la contenció de la despesa. La proposta temàtica va ser entorn a les associacions i la seva problemàtica i aprofitant que la setmana següent s'inaugurava el congrés de Girona, es van convidar a participar a membres de les associacions iberoamericanes.

Una altra novetat, aprovada pel plenari, va ser l'aportació d'una quota de 50€ per destinar-la a despeses jurídiques o d'altres, atès que la subvenció del Ministerio únicament pot justificar-se amb els cursos de formació.

La segona reunió es va fer coincidint amb la Jornada de formació on va assistir la Maria Ayet, vocal de comunicació, que alhora va participar en la Jornada presentant el pla de comunicació d'AsF.

Consell Internacional d'Arxius (CIA)

Com a membre d'aquest organisme, AsF té la necessitat de coordinar esforços amb el màxim organisme arxivístic internacional; amb aquesta finalitat, la Junta directiva a encomanar a Antonio González Quintana, - *un dels socis fundadors d'AsF i també un dels principals experts mundials sobre el paper dels arxius en al defensa dels drets humans* -, que representés AsF en el grup de treball sobre arxius i drets humans d'aquest organisme.

PROJECTES DE COOPERACIÓ I SOLIDARITAT

Un dels principals àmbits d'actuació d'Arxivers sense Fronteres és contribuir a salvaguardar el patrimoni documental en perill imminent de pèrdua o degradació de qualsevol país o nació.

I el seu principal objectiu, reflectit a l'article 3. 1^a de l'Estatut: *Protegir, conservar, organitzar i difondre el patrimoni documental en perill d'extinció o dany irreversible, mitjançant el disseny, la coordinació, el desenvolupament i la difusió de plans, programes i projectes, incloent aquelles accions per a la salvaguarda i recuperació del patrimoni documental relacionat amb la garantia dels drets humans, individuals i col·lectius dels ciutadans.*

A partir d'aquests objectius principals, AsF desplega la seva acció en diferents projectes:

Suport a l'Arxiu Nacional de la República Àrab Sahrauí Democràtica

L'Arxiu Nacional de la RASD es troba ubicat dins el recinte presidencial de Rabuni (Algèria).

Arxivers sense Fronteres ha seguit cercant finançament i fent arribar els ajuts aconseguits durant l'any al director de l'arxiu. El pressupost destinat ha estat de 2450€ procedents d'una subvenció del Ministerio de Cultura del govern espanyol. Per incrementar els recursos s'han iniciat diverses accions: primerament, s'ha dissenyat un projecte de micromecenatge destinat a incrementar els recursos que es fan arribar a l'arxiu sahrauí, que es pot posar en funcionament en un futur proper.

En segon lloc s'ha incorporat al cicle de sessions itinerant sobre "Arxius Drets Humans" que AsF porta a terme, una secció específica sobre la tasca de l'Arxiu nacional Saharai i la seva importància per la preservació de la identitat d'aquest poble. .

Finalment, gràcies a la col·laboració de la Federació ACAPS, que té projectes en marxa als camps de refugiats sahrauís, s'ha pogut programar una visita a l'arxiu, i s'ha pogut avaluar la situació del centre a través d'entrevistes amb els responsables de l'arxiu sobre les seves necessitats, mitjançant una estada que va tenir lloc a principis de desembre de 2014.

Cal remarcar que durant el 2014 els responsables del projecte han vist incrementades les seves necessitats per l'avaria que durant bona part de l'any va patir el seu vehicle de transport 4x4. La disminució dels incentius també ha fet disminuir la dedicació d'algunes i alguns dels 12 treballadors fixes discontinus que fan feines a l'arxiu. Tot i així han continuat la tasca de manteniment del dipòsit d'arxiu amb un sostre renovat que eviti l'entrada de sorra *«Reparación del archivo otra vez con un falso techo para frenar la cantidad de polvo que está cayendo sobre los documentos y otras partes que estaban en malas condiciones»*

L'arxiu custodia un total de 3.200 cassetes d'arxiu definitiu, que son identificades per targetes manuals guardades a fitxers. Les transferències han estat de 5 al llarg de l'any i provenen dels diversos ministeris amb els que s'organitza el govern de la RASD.

Destacar que aquest any l'arxiu ha rebut 4 transferències de l'estranger, és a dir de les representacions diplomàtiques que la RASD manté a Gran Bretanya i de tres delegacions situades a l'Estat Espanyol. La direcció i l'equip tècnic han mantingut al llarg de l'any la periodicitat de les reunions (11) per fixar objectius i establir prioritats de treball. Constantment en aquestes reunions es transmet al personal la idea força de la importància de l'arxiu, element vital per motivar-los en la situació extrema en la que es troba la instal·lació. Es realitzen durant tot l'any classes d'arxivística, d'espanyol i d'anglès, i cursos bàsics d'informàtica.

PROJECTE DE COOPERACIÓ DELS CASALS CATALANS

CASAL DE CATALUNYA DE BUENOS AIRES

Un dels objectius d'AsF per al desenvolupament del Projecte de Casals Catalans per a la passada campanya era recuperar els projectes que s'havien descobert possibles a la prospecció de fons de 2006 i que no s'havien acabat d'endegar. El cas del Casal de Catalunya de Buenos Aires revestia un especial interès per la importància d'aquesta capital, de la seva comunitat catalana i del seu associacionisme, de la història de la institució i del coneixement que teníem dels seus fons. Per a aquest propòsit es va desplaçar un cooperant (a Pedro Larrègle) del 20 d'octubre al 6 de novembre, amb la missió de reavaluar l'estat dels fons del Casal de Catalunya, realitzar la intervenció que considerés més efectiva per aprofitar la seva estada i per tancar la selecció i la formació d'un tècnic local per a que iniciés la digitalització dels fons. El resultat del treball realitzat per aquest cooperant va ser el redescobriment a la institució del fons històric propi i de la seva importància, la revisió i eixamplament de l'inventari somer realitzat el 2006, la identificació i elaboració del Quadre de Fons, la prioritització de tasques de tractament i digitalització, la preparació del set de digitalització, la compra de materials i equipaments i la finalització de la selecció del tècnic a contractar, així – com ja s'ha dit –, la seva formació en digitalització amb càmera rèflex.

Cal assenyalar una de les dificultats principals del projecte, sobretot pel que fa a l'execució del seu pressupost, que és el procés inflacionista pel que està passant l'economia argentina, que distorsionen greument els càlculs realitzats a l'elaboració del pressupost. Aquest factor de distorsió arriba a ser tan greu que la institució que elabora les estadístiques oficials, l'INDEC, ha caigut en el descrèdit, pel que existeixen diferents índexs contradictoris. Així per al 2014 l'augment dels preus del consum hauria variat del 23,91%, segons l'INDEC, al 38,53%, d'acord els càlculs promoguts pel Congrés de la Nació (algunes consultories nord-americanes arribaren a quantificar-les per sobre del 40%), però en qualsevol cas no és difícil apreciar els efectes sobre les previsions de despesa.

És per aquest motiu que per tal de pagar un salari digne al tècnic local contractat, finalment la seva dedicació acordada es va reduir a un únic mes. En aquest temps el tècnic arxiver va digitalitzar 17 llibres d'actes, en què per motius de seguretat tant l'equipament i la documentació s'havien de traslladar després de cada jornada a un emplaçament controlat.

Per a la continuació del projecte s'ha deixat en dipòsit al Casal de Catalunya l'equipament, que consta entre altres d'un ordinador portàtil, una càmera rèflex, un trípode i un disc dur extern.

CASAL DE CATALUNYA DE BUENOS AIRES 2014	
PARTIDA	
Desplaçament d'un cooperant	1.791,37
Contractació d'un tècnic	717,60
Material i equipament tècnic	226,61
TOTAL	2.735,58 €

SOCIETAT DE BENEFICÈNCIA DE NATURALS DE CATALUNYA A L'HAVANA

L'any 2014 ha estat un any de traspàs. El febrer, la Luisa Ribot al capdavant de l'arxiu de la Societat de Beneficència de Naturals de Catalunya durant gairebé 20 anys i responsable a Cuba del projecte de digitalització de documentació des del 2010, va deixar les seves funcions. En el seu lloc, l'abril es va incorporar Idania Rodríguez, bona coneixedora del llegat documental de la SBNC donat que ha estat la historiadora oficial de l'entitat fins el darrer any, però sense experiència prèvia en gestió documental i d'arxius.

Arxivers sense Fronteres ha intentat vehicular aquest canvi en un context de fortes restriccions en les subvencions que reben les entitats d'emigrants catalanes a l'exterior, i ha assumit el cost econòmic del manteniment del servei d'arxiu de l'entitat entenent que aquest és un fons d'especial rellevància per a l'estudi de l'emigració catalana, i cal garantir-ne l'accés tant a la ciutadania com als investigadors estrangers. Això vol dir que, en l'actualitat, dintre del cost del projecte cal incloure, no només les tasques específiques de digitalització de documentació, sinó la pròpia gestió de l'arxiu que, en aquest cas, es tradueix sobretot en hores d'atenció al públic i en un servei de referència que, tal i com l'hem concebut, ha de convertir-se en referent per a la resta de casals i associacions d'emigrants catalans a Cuba. A fi i efecte que aquests canvis tinguin el mínim impacte en els índexs de producció d'imatges digitals, s'han introduït modificacions en els horaris i en els procediments de treball, que han de permetre mantenir la producció documental en les 10.000 imatges anuals que venien realitzant-se en anys anteriors.

L'abril de 2014, a iniciativa de la entitat, i aprofitant el canvi en la titularitat del lloc de treball, es va revisar i completar l'inventari de la SBNC. A finals d'agost es va desplaçar un cooperant d'Arxivers sense Fronteres a La Havana amb l'objecte de formar la nova responsable d'arxiu en la captura i processat d'imatges digitals, comunicar els criteris de descripció fixats, establir les responsabilitats i funcionament del servei d'arxiu, i planificar conjuntament les tasques i objectius per al 2015. Es va elaborar un protocol de captura i edició adaptat a les particularitats del projecte a L'Havana on, per exemple, degut a l'escassetat de recursos materials, es treballa amb llum solar, i amb temperatures de color i exposicions molt volubles.

Durant l'estada del cooperant al mes de setembre, es van definir i consensuar amb la direcció de la SBNC les condicions d'accés als documents digitalitzats, a través de la signatura d'un conveni que autoritza l'Arxiu Nacional de Catalunya a publicar al web i fer difusió de les imatges. També s'ha elaborat un breu reportatge audiovisual de la SBNC i del projecte de Casals Catalans que es presentarà el proper mes d'abril durant l'acte d'entrega de les imatges, i que ha de servir per fer difusió de la tasca que es duu a terme gràcies al recolzament ininterromput del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

SOCIEDAD DE BENEFICIENCIA DE NATURALES DE CATALUNYA A L'HAVANA	
Contracte de Luisa Ribot (tècnic d'arxiu)	385,00€
Desplaçament i estada d'un cooperant d'Arxivers sense Fronteres a l'Havana	1.500,00€
Disc dur extern (2 TB)	115,00€
Trasllat de materials a l'Havana	400,00€
TOTAL	2.400,00€

Projecte Casal Català de Montevideo 2014

El projecte de digitalització de la documentació dels Casals Catalans iniciat per Arxivers sense Fronteres l'any 2004, i concretament al Casal Català de Montevideo l'any 2006 va seguir diferents fases: en una primera es va traslladar una cooperant a la ciutat de Montevideo per tal d'identificar la documentació a digitalitzar. No va ser fins l'any 2012 en que es va reemprendre els contactes amb l'esmentat Casal i una cooperant d'AsF va tornar a viatjar a la ciutat de Montevideo per iniciar, conjuntament amb AsF Uruguai, els treballs de digitalització dels fons i elaboració de les bases de

dades requerides per l'Arxiu Nacional de Catalunya. Un cop va retornar a Barcelona AsF va fer entrega a l'ANC de la part de la documentació que es va treballar fins aquell moment. Finalment, l'octubre de 2014, la Presidenta d'AsF Uruguai, Liliana Gargiulo, es va traslladar a Barcelona i ens va fer entrega d'un disc dur amb la resta de materials digitalitzats i la corresponent base de dades, tot això va ser lliurat per AsF a l'Arxiu Nacional, restant només de fer l'acte protocol·lari de cessió.

PROJECTE D'ORGANITZACIÓ I ACCÉS ALS ARXIUS I DOCUMENTS DELS RÈGIMS REPRESSIUS D'IBEROAMÈRICA

Aprofitant la celebració de la Segona Conferència Anual del Consell Internacional d'Arxius el cooperant i vocal de la Junta en Pedro Larrègle va presentar una comunicació per tal de donar a conèixer el portal web (<http://asf-adl.org>) que allotja i difon els registres obtinguts arrel de les tasques de les diferents AsF's que hi ha participat.

Aquest projecte es va iniciar l'any 2005, i és un dels més ambiciosos dels que ha portat a terme AsF. Cal dir que ha estat útil com a catalitzador del sorgiment i consolidació de les diferents associacions d'Arxivers sense Fronteres d'Iberoamèrica. Encapçalat per Ramon Alberch, Imma Moratalla i Pedro Alberto Larrègle, el projecte ha comptat amb la participació d'una trentena d'arxivers de set països i el cens i descripció de 44 fons d'administracions, ONG, associacions de víctimes, universitats, sindicats, establiments religiosos, etc., relacionats amb les violacions dels Drets Humans efectuats per las dictadures del subcontinent els anys 70 i 80.

Un cop presentat el projecte la comunicació va mostrar els continguts, les capacitats i funcionalitats del portal, bastit amb *Drupal*, així com la seva arquitectura de la informació.

Aquest projecte s'ha vist perjudicat per la disminució de recursos econòmics d'AsF, que ha alentit l'entrada d'informació. Confiam que, a curt termini, es puguin tornar a introduir dades que conformen la base de dades.

PROJECTE D'ORGANITZACIÓ I ACCÉS ALS ARXIVS I DOCUMENTS DELS RÈGIMS REPRESSIUS D'IBEROAMÈRICA	
Manteniment web	380,00€

COL·LABORACIÓ AMB EL ARCHIVO HISTÓRICO DE LA POLICÍA NACIONAL DE GUATEMALA (AHPN GUATEMALA)

Des de l'any 2007, AsF col·labora amb la recuperació de l'AHPN de Guatemala a partir de diferents aportacions tan econòmiques com tècniques i de difusió. Enguany s'ha decidit invertir la subvenció en la compra d'extintors, vitals per a la conservació de la documentació i per evitar danys en cas que es produís algun accident.

Arxivers sense Fronteres considera important per a qualsevol arxiu que tingui la possibilitat de difondre aquella documentació que rep el tractament adequat. L'objectiu poden ser estudis d'historiadors, poden tenir un interès personal però quan es tracta de documentació tan sensible com la d'aquest arxiu, pren especial rellevància per la sensibilitat de les dades això com el paper que desenvolupa davant dels tribunals i davant la història i la reconstrucció d'aquest país.

El testimoni que s'obté d'aquests documents és vital per a la reparació de les víctimes, protagonistes d'uns dels episodis més obscurs de Guatemala. En aquest cas, és vital tenir les eines necessàries per prevenir qualsevol problema que pugui deteriorar o eliminar aquesta documentació.

ARCHIVO HISTÓRICO DE LA POLICÍA NACIONAL DE GUATEMALA (AHPN)	
Compra material	750,00€

PARTICIPACIÓ EN CONGRESSOS I JORNADES

Historia y tecnología digital (Madrid, 26 i 27 gener 2014)

Els dies 26 i 27 de gener de 2015, van tenir lloc a Madrid les Jornades "Història i Tecnologia Digital", organitzades per la facultat de Ciències de la Documentació i pel

Departament de Ciències i Tècniques Historiogràfiques de la Universitat Complutense de Madrid, la Fundación 1º de Mayo i la Casa de Velázquez.

Les Jornades van tenir com objectiu reflexionar al voltants dels canvis que l'ús massius de la tecnologia digital ha provocat en el món de la història i, més específicament, en el dels arxius, pel que fa a la descripció, la preservació de la informació, l'accés i les possibilitats en l'àmbit de la didàctica.

El papel de los archivos en la defensa de los derechos humanos y la memoria histórica (Madrid, 4 i 5 d'abril de 2014)

Els dies 4 i 5 d'abril, van tenir lloc a l'Escuela Julián Besteiro de Madrid les Jornades "Los Archivos en la Defensa de los Derechos Humanos", organitzat per la Fundació 1º de Mayo, Fundación Largo Caballero, ANABAD y Plataforma Comisión de la Verdad. El president d'AsF, Ricard Ibarra, va intervenir en la 6a taula "Las Comisiones de la Verdad ¿Es viable para España y las víctimas del Franquismo?", juntament amb Carlos Jiménez Villarejo (jurista) i Jaime Ruíz Reig (Plataforma para la Comisión de la Verdad)

<http://www.anabad.org/noticias-anabad/27-archivos/2336-el-papel-de-los-archivos-en-la-defensa-de-los-derechos-humanos-y-la-memoria-historica.html>

Jornada Construcció de la pau, drets humans i cooperació internacional (L'Hospitalet, 4 de juliol de 2014)

En el marc dels cursos Els Juliols de la UB, el 4 de juliol, la Núria Carreras, vicepresidenta d'Arxivers sense Fronteres, va participar com a representant de la nostra associació en la taula rodona del curs *Construcció de la pau, drets humans i cooperació internacional*, explicant el valor dels documents. La participació d'AsF va ser en format taula rodona on es van poder escoltar l'opinió d'experts en drets humans i cooperació.

Girona 2014: Arxius i Indústries Culturals (11 al 15 d'octubre de 2014)

Entre els dies 11 i 15 d'octubre, Girona va ser la seu del Congrés Arxius i Indústries Culturals i que aplegà la 2a Conferència Anual d'Arxius, 9a Conferència Europea d'Arxius i les 13es Jornades Imatge i Recerca.

2a Conferència Anual d'Arxius
9a Conferència Europea d'Arxius
13es Jornades Imatge i Recerca

GIRONA 2014 Arxius i Indústries Culturals

11 - 15 OCTUBRE

AsF hi va participar amb la comunicació **La web Arxius de les Dictadures d'Amèrica Llatina**, oberta al públic, presentada pel vocal de projectes, Pedro Larrègle, sobre el projecte d'organització i accés als arxius de la repressió de les dictadures d'Iberoamèrica, amb l'objectiu de censar i tractar arxius relacionats amb les dictadures d'Amèrica Llatina del s. XX.

<http://www.girona.cat/web/ica2014/ponents/ponents/id194.htm>

I Jornada Tècnica Iberoamericana per a la formació d'arxivers (10 i 11 d'octubre de 2014)

Els dies 10 i 11 d'octubre es va celebrar a Madrid la I Jornada Tècnica Iberoamericana per a la formació d'arxivers, organitzada per la Coordinació de Asociaciones de Archiveros (CAA) amb la col·laboració del Ministerio d'Educació, Cultura i Esport, a la que van acudir representants de les associacions espanyoles d'arxivers i altres col·legues hispanoamericans provinents de països com Cuba, Xile, Perú, Uruguai i Equador.

I Jornada tècnica iberoamericana para la formación de archiveros
Madrid 2014

**COMPARTIENDO PROBLEMAS
BUSCANDO SOLUCIONES**

Viernes 10 de octubre:
Secretaría de Estado de Cultura (Plaza del Rey 1, Madrid)
Horario: 9.30h.-13.30h. 16.00h.-18.30h.

Sábado 11 de octubre:
Archivo Histórico Nacional (C/ Serrano nº 115, Madrid)
Horario: 10.00h.-14.00 h.

INFO: secretaria@archiveros.net / www.archiveros.net

ORGANIZA

COLABORA

L'objectiu d'aquestes Jornades era realitzar una anàlisi del moment pel que passa la nostra professió i el paper que juguen les associacions en el seu desenvolupament i defensa. En aquesta línia els diferents ponents varen presentar amb les seves comunicacions el treball que estan realitzant en camps molt diversos: la formació en el món dels arxius, la defensa de la professió, la possible implicació de les associacions en el desenvolupament de les polítiques arxivístiques, etc.

AsF va participar amb la comunicació: Difusió i visibilitat en el món dels arxius: el Pla de Comunicació d'Arxivers sense Fronteres a càrrec de Maria Ayet Reverter, vocal de Comunicació d'AsF, en la qual es va reflexionar sobre els beneficis de l'aplicació del màrqueting a l'Arxivística i concretament a les associacions d'arxivers.

DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

PLA DE COMUNICACIÓ

Durant l'any 2014 el grup de treball de Comunicació d'Arxivers sense Fronteres hem continuat desenvolupant les estratègies i accions de comunicació establertes en el Pla de Comunicació de l'associació, amb la finalitat de consolidar la reputació de l'entitat i dimensionar la seva imatge pública i el reconeixement dels seus projectes de cooperació i de solidaritat en l'àmbit de l'arxivística, del patrimoni documental i de la defensa dels drets humans.

El nostre objectiu principal ha estat afermar l'estructura de l'aparell de comunicació d'AsF, establint i aplicant els protocols necessaris per tal de treballar de forma coordinada tot allò referent a l'àrea de comunicació de l'associació amb la participació de tots els membres del grup, complint sempre amb els criteris de decisió de la junta directiva i d'acord amb els valors i la missió d'Arxivers sense Fronteres.

Com accions destacades en primer lloc ressaltem la creació d'[una nova pàgina web](#) .

Recordem que l'any 2002 es posà en funcionament la primera web d'AsF, utilitzant els dominis <http://www.arxivers.org> i <http://archiveros.org>. La web es va anar actualitzant gràcies a un conveni signat l'any 2004. L'any 2006 es va realitzar una primera revisió, encarregada a una empresa externa. L'actualització dels seus continguts i el seu manteniment ha estat realitzat pels membres de la Junta d'AsF.

La nova Junta, amb l'impuls principal de la vocalia de Comunicació, va proposar el 2013 actualitzar la pàgina atès que les exigències de les xarxes socials ho requerien. El primer pas ha estat elaborar un arbre de continguts per marcar uns objectius clars. L'any 2014, amb la creació del "grup de comunicació, s'han repartit les tasques per a posar en comú els aspectes troncats de la pàgina, i s'ha encarregat a l'empresa Sistemes de Gestió de Patrimoni (SGP) un projecte de web. L'objectiu final es poder disposar d'una pàgina web suficientment atractiva, pràctica i fàcilment consultable, amb un disseny més modern i atractiu visualment, àgil i fàcil de navegar, que incorpori una actualització de l'arbre de continguts de la pàgina, un nou menú de navegació i disseny de la plana principal/*home page*, i integri al seu format imatges, links, eines de recerca i widgets actualitzats.

Aquesta tasca de redisseny ha estat possible gràcies al finançament del Ministerio de Cultura.

La resta d'accions de comunicació realitzades l'any 2014 són les següents:

- Creació d'un **calendari editorial**
- **Curació de continguts** per la pàgina web i les xarxes socials
- **Traspàs del perfil de Facebook a pàgina de seguidors**
- Creació del compte d'[Instagram](#)
- Publicació del [Butlletins d'AsF 24 i 25](#)
- Creació del compte de **Mailchimp** per gestionar els mailings
- **Mailings** sobre les activitats i projectes d'AsF als **socis**
- **Mailings** sobre les activitats i projectes d'AsF als **canals tradicionals de comunicació**

DIFUSIÓ

Continuant la dinàmica ja iniciada l'any anterior, l'any 2014 Arxivers sense Fronteres ha continuat el cicle de sessions: **Arxius i Drets Humans: El cas de l'Archivo Histórico de la Policía Nacional de Guatemala**, per tal de posar en valor l'estreta relació entre els arxius i els drets de les persones. En aquestes sessions AsF exposa i emfatitza, principalment, el paper que juguen els arxius en la defensa dels drets dels ciutadans, tot remarcant que la informació que contenen els documents originals d'aquests arxius proporciona les proves testimonials dels fets històrics i fa possible la defensa dels drets humans, alhora que dóna a conèixer la veritat i conforma la memòria històrica dels pobles.

Tal i com ja es feia a l'any passat, per tal d'exemplificar aquestes explicacions, en els sessions es presenta el projecte de recuperació del Archivo Histórico de la Policía Nacional de Guatemala (AHPN) i es projecta el documental **La Isla. Archivos de una tragedia**, del director alemany Uli Stelzner, especialment implicat en la defensa dels drets humans en aquest país centre-americà.

Sessions realitzades:

5ª Sessió d'Arxius i Drets Humans: El cas de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional

Divendres 17 de Gener de 2014. 19 h.
Casal cultural "Ca la Torre", Vandellòs

Presentada per:

- Ricard Ibarra: president d'AsF

- Fina Solà: representant d'AsF en el Consell Consultiu Internacional de l'AHPN de Guatemala

6ª Sessió d'Arxius i Drets Humans: El cas de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional

Dilluns 28 d'Abril de 2014. 19 h.

Casal municipal Les Monges—Ca l'Oliverar de Roda de Berà

Presentada per:

- Ricard Ibarra: president d'AsF
- Fina Solà: representant d'AsF en el Consell Consultiu Internacional de l'AHPN de Guatemala

Arxivers sense Fronteres (AsF) i l'Ajuntament de Roda de Berà es complauen a convidar-vos a la sessió:

ARXIVS I DRETS HUMANS. El cas de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional de Guatemala.

En el transcurs de l'acte es projectarà el documental *La isla. Archivos de una tragedia*, del director alemany Uli Stelzner. L'obra, que ha rebut nombrosos reconeixements internacionals, és un testimoni de gran valor per conèixer la magnitud de la tragèdia que va viure Guatemala, i de quina manera ha afectat la població, així com per valorar el paper cabdal dels arxius en la reconstrucció dels fets que van succeir, per a poder exigir les responsabilitats pertinents.

La presentació del projecte anirà a càrrec de Ricard Ibarra, president d'Arxivers sense Fronteres, i de Fina Solà, representant d'Arxivers sense Fronteres en el Consell Consultiu Internacional de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional de Guatemala (AHPN).

Dilluns 28 d'abril a les 19:30 h. al Casal Municipal Les Monges
Carrer Major (Ca l'Oliverar)
Roda de Berà

Amb la col·laboració de:

7ª Sessió d'Arxius i Drets Humans: El cas de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional

Divendres 8 de Maig de 2014. 19 h.

Aula Magna de la Casa de Cultura de Girona

Presentada per:

- Núria Carreras: vicepresidenta d'AsF

- Fina Solà: representant d'AsF en el Consell Consultiu Internacional de l'AHPN de Guatemala

<http://www.casadecultura.org/activitats/1/12094/presentacio-d-arxivers-sense-fronteres-asf-i-projeccio-quot-la-isla-archivos-de-una-tragedia-quot>

8ª Sessió d'Arxius i Drets Humans: El cas de l'Arxiu Històric de la Policia Nacional

Dimarts 17 de Juny de 2014. 20 h.

Casal Pere Quart de Sabadell

Presentada per:

- Joaquim Carné Jordana: regidor de Cultura i de Drets Civils
- Joan Comasòlivas: director del Arxiu Històric de Sabadell
- Fina Solà: representant d'AsF en el Consell Consultiu Internacional de l'AHPN de Guatemala
- Raül Aguilar: vocal de publicacions d'AsF

BUTLLETÍ INFORMATIU

Durant el 2014 es va iniciar una nova etapa del butlletí d'AsF en que el tret més característic ha estat l'abandonament de l'edició en paper i l'aposta per un format electrònic de més fàcil distribució per internet i a les xarxes socials i amb un disseny

més modern i amigable. La qual cosa ha permès reduir costos i augmentar la seva visibilitat i distribució .

Al llarg de 2014, la vocalia de publicacions ha editat dos números del Butlletí d'AsF corresponents als números 24 i 25. Aquesta nova etapa del butlletí s'ha iniciat amb una temporalitat semestral. Per tant, el número 24 va sortir al gener de 2014 i el número 25 al juliol de 2014.

Com dèiem, la distribució del butlletí ha passat a ser únicament digital. El primer número d'aquesta nova etapa, el 24, es va distribuir només en format pdf als socis per correu electrònic i, posteriorment, es va penjar a la pàgina web d'AsF per que tothom pogués descarregar-lo. Però amb l'aparició del número 25 es va ampliar la publicació a la plataforma ISSUE, la qual facilita la lectura dels butlletins en mòbils, tablets i altres aparells multimèdia. En el següent enllaç es poden visitar els butlletins d'aquesta nova etapa: <http://issuu.com/arxiverssensefronteres> En aquest aspecte, el nou format de butlletí ha millorat sensiblement la seva distribució a les xarxes socials aconseguint una major visualització.

Pel que respecte als continguts del butlletí, aquests també han variat respecte a l'etapa anterior, com es pot apreciar en els sumaris dels números 24 i 25. Tot i que continuen estant centrats en informar als socis de les activitats i projectes en que participa l'organització, hem començat a introduir dos o tres articles per número, d'arxivers o altres professionals sobre qüestions relacionades amb els arxius i els Drets Humans, la qual cosa aporta un valor afegit al butlletí que creiem que és molt important.

Barcelona, 31 de desembre de 2014

Ricard Ibarra Ollé
President

Gemma Alonso Guivernau
Secretària General